

Ons nummer: O25.002811

Informatie raad/mededeling college

Onderwerp	Terugkoppeling amendement Warm Heeg 10 juli 2025
Commissie	Doarp, Stêd en Omkriten
Collegebesluit	Het college van burgemeester en wethouders besluit in te stemmen met het collegeadvies en de raad actief te informeren
Portefeuillehouder	Henk de Boer
Team	Ruimtelijke Ontwikkeling
Adviseur	Jur Oterdoom

Reden informatieverstrekking actieve informatie van het college

Collegebesluit 16 december 2025

Het college van burgemeester en wethouders besluit in te stemmen met het collegeadvies en de raad actief te informeren

Toelichting/achtergrond

Aanleiding

Op 10 juli 2025 nam de gemeenteraad een amendement aan over het project Warm Heeg. Het dictum: de gemeente spant zich maximaal in om Warm Heeg mogelijk te maken. Sinds het amendement hebben Warm Heeg en SWF samen verschillende stappen gezet om de haalbaarheid van het project te vergroten. In deze actieve informatievoorziening geven wij een overzicht van de uitgevoerde inspanningen en de standpunten van betrokken partijen.

Inspanning

Het project vraagt veel inspanning van zowel Warm Heeg als de ambtelijke organisatie. De complexiteit en onzekerheden vragen blijvende inzet van alle betrokkenen. Op dit moment vraagt het project ongeveer 3 tot 4 fte van de ambtelijke organisatie. Bij Warm Heeg is de capaciteitsinzet op dit moment ongeveer 0,5 - 1 fte.

Verkenning technische en financiële optimalisaties

De gemeente laat in nauw overleg met Warm Heeg verschillende analyses uitvoeren:

- Een adviesbureau heeft verschillende financiële scenario's doorgerekend, inclusief een risicoanalyse bij 40 tot 60% deelname en onderzoek naar optimalisatiemogelijkheden. De uitkomsten worden op dit moment met Warm Heeg besproken en verder aangevuld.
- Energieleverancier OVEF: verkenning optimalisatie business case door afname energie via OVEF
- Adviesbureau is benaderd om risico's en koppelkansen/slimme combinaties voor de werkzaamheden in de openbare ruimte te onderzoeken.

Belangenbehartiging

Vanuit de opdracht om alle mogelijke inspanningen te doen om het project Warm Heeg mogelijk te maken hebben we de lijnen uitgezet. We trekken hierbij samen op met Warm Heeg.

De belangenbehartiging richt zich met name op de juiste randvoorwaarden voor dit pilotproject. Hiertoe zoeken we gezamenlijk actief de dialoog met relevante partijen binnen de verschillende overheden. De inzet richt zich met name op knelpunten rondom financiering, juridische ruimte en/of ondersteuning vanuit het toekomstige landelijke warmtebeleid. Wij doen dit zorgvuldig en in afstemming met betrokkenen. Details over de specifieke aanpak van de belangenbehartiging kunnen we op dit moment beperkt communiceren. Uiteraard houden wij u op de hoogte van de voortgang en resultaten.

Contactmomenten:

- Op 18 september 2025 zaten alle partijen samen aan tafel tijdens een bestuurlijk overleg over de garantieregeling en voorwaarden: Warm Heeg, de gemeente, het ministerie Klimaat en Groene Groei en Provincie Fryslân.
- Op 17 oktober 2025 volgde een ambtelijk vervolgesprek met KGG, FSFE, Warm Heeg en SWF over de verdere uitwerking van de garantieregeling.
- Meerdere 1-op-1 gesprekken met KGG (ambtelijk en bestuurlijk) over uitwerking garantieregeling.
- Via VNG: plek aan tafel bij ministerie voor uitwerking Besluit collectieve warmte.

Standpunten stakeholders

Op basis van de bovengenoemde gesprekken en verdere afstemmingen zijn de standpunten van de stakeholders geïnventariseerd en deze hebben wij hieronder uitgewerkt.

Ministerie Klimaat en Groene Groei

Het Rijk werkt aan een garantieregeling voor warmtenetten. Deze regeling moet gemeenten beschermen tegen financiële risico's bij de aanleg van nieuwe netten.

Het probleem is simpel. Warmtenetten zijn duur om aan te leggen. Als er te weinig huizen aansluiten, verliest het project geld. Veel projecten gaan daarom niet door. De garantieregeling vangt een deel van dat risico op. Het Rijk betaalt dan mee als het project financieel tegenvalt. Voor Warm Heeg is deze regeling mogelijk cruciaal, afhankelijk van de verdere scenarioverkenning. Zonder garantie wordt het project erg risicovol voor de gemeente. Met een tijdige garantieregeling die aansluit op pilots als Warm Heeg wordt een doorstart kansrijker.

De voorlopige voorwaarden van deze regeling zijn:

Bij de uitwerking van deze paragrafen is uit gegaan van het toetsingskader KGG¹

Het Rijk staat garant voor maximaal 80% van de lening. De gemeente draagt dus altijd minstens 20% van het risico. In de Tweede Kamer is een motie aangenomen over het toegankelijk maken van de regeling voor warmtegemeenschappen. De uitwerking hiervan is nog niet duidelijk.

Er moet minimaal 60% voltoop zijn. Volloop betekent hoeveel huizen daadwerkelijk aansluiten op het warmtenet ten opzichte van het totaal aantal huizen in het gebied. Bij 60% voltoop moeten dus 6 van de 10 huizen aansluiten voordat de garantie van toepassing is.

Bij Warm Heeg ligt de huidige deelname rond de 41%. De garantieregeling zal dus meer aansluitingen vragen voordat het project in aanmerking komt.

De aanwijsbevoegdheid maakt onderdeel uit van de regeling. De regeling betaalt alleen uit-als de gemeente deze aanwijsbevoegdheid inzet. Dat betekent dat de gemeente binnen 8 jaar het gasnet stopzet in Heeg. Dit dwingt bewoners om over te stappen naar alternatieven zoals het warmtenet². Het inzetten van de aanwijsbevoegdheid is ter beoordeling aan de gemeenteraad.

De definitieve regeling komt naar verwachting in het derde kwartaal van 2026.

Voor de gemeente en Warm Heeg is het essentieel dat het ministerie de regeling coulanter maakt voor lokale initiatieven en voorlopers. De huidige voorwaarden zijn te streng voor de huidige pilot projecten die al jaren lopen en waar lokale partijen zelf veel hebben geïnvesteerd. Zonder aanpassingen is een doorstart van Warm Heeg financieel risicovol.

De precieze uitwerking van het toetsingskader is nog onderwerp van gesprek. Dat kan leiden tot wijzigingen.

¹

https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?id=2025Z18889&did=2025D43991

² <https://www.nplw.nl/wet-en-regelgeving/wet-gemeentelijke-instrumenten-warmtetransitie-wgiw/aanwijsbevoegdheid-voor-gemeenten>

Provincie Fryslân

Op 18 september 2025 is er bestuurlijk gesproken over Warm Heeg. In dat gesprek gaf de provincie aan een mogelijkheden te willen onderzoeken, als aan een aantal voorwaarden wordt voldaan:

- Warm Heeg moet in de garantieregeling van het ministerie komen met 60% deelname.
- Súdwest-Fryslân moet de aanwijsbevoegdheid inzetten en garant staan voor het resterende vreemde vermogen.
- Ook moet de gemeente zelf een financiële bijdrage leveren in het eigen vermogen.
- De provincie doet niet meer dan de gemeente.
- En de samenwerking tussen gemeente en Warm Heeg moet transparant zijn en op goed vertrouwen gebaseerd.
- Beide partijen moeten daar onafhankelijk positief over rapporteren.

Er zijn recent ontwikkelingen geweest in Provinciale Staten. In verschillende moties rondom de toekomst van het FSFE, maar ook de begroting wordt gevraagd om te onderzoeken welke rol de provincie en haar uitvoeringsorganisaties kan nemen in (wetter)waarmte projecten en welke eventuele financiële gevolgen daaruit voortkomen. De provincie onderzoekt het komende jaar de mogelijkheden, wat betekent dat eventuele positieve uitkomsten nu niet van toepassing zijn.

Warm Heeg

Warm Heeg onderzoekt samen met Súdwest-Fryslân welke scenario's er zijn voor een mogelijk vervolg. Er komen naar verwachting twee of drie mogelijke scenario's uit dit onderzoek. De gemeente en Warm Heeg worden hierbij ondersteund door een adviseur met BNG-achtergrond. Het college neemt medio februari 2026 een beslissing over deze scenario's. Warm Heeg is bereid campagne te voeren wanneer er zekerheid is over het doorgaan van het project als een vereist deelnamepercentage behaald wordt.

Woningcorporatie Elkien

Tot de zomer waren er circa 65 huurders van Elkien inbegrepen in de volloopcijfers. Elkien heeft op dit moment budget gereserveerd om maximaal 100 huurders aan te laten sluiten op het warmtenet.

Dit is belangrijk voor het volloopcijfer. Meer aansluitingen betekent een hoger percentage volloop. En een hoger volloopcijfer brengt het project dichterbij de 60% die nodig is voor de garantieregeling van het ministerie. Zonder voldoende volloop komt Warm Heeg niet in aanmerking voor die garantie. De stijging van de extra 35 woningen komt neer op een toename van het volloopercentage met circa 3 procent

Conclusie

De standpunten van de stakeholders zijn ongewijzigd ten opzichte van de situatie van voor de zomer. De eerdere aannames zijn geen zekerheden geworden. De aanwijsbevoegdheid is

Het Rijk en de provincie bieden op dit moment geen garanties. Daardoor lijkt de noodzaak voor een gemeentelijke garantstelling met een aanzienlijke omvang onverminderd aanwezig te zijn. Dit betekent dat de gemeente nog steeds met aanzienlijke financiële risico's zou komen te zitten.

Als Warm Heeg aanspraak wil maken op de (mogelijke) garantieregeling van KGG, is het inzetten van de aanwijsbevoegdheid verplicht.

Vervolgstappen

- Gemeente en Warm Heeg verkennen samen of er een gezamenlijk financieel en technische scenario met een lager risicoprofiel is voor een haalbaar en betaalbaar warmtenet in Heeg.
- We werken toe naar een collegebesluit over de verschillende scenario's
- We blijven volop inzetten op bestuurlijke en ambtelijke lobby om de randvoorwaarden van het Rijk te veranderen. De huidige eisen zijn te streng voor lokale initiatieven en voorlopers

zoals Warm Heeg. Met coulantere voorwaarden wordt doorstart financieel haalbaar en kunnen meer vergelijkbare projecten in Nederland van de grond komen.

- De definitieve garantieregeling van KGG wordt verwacht in Q3 2026

Bijlage(n)

1.